

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Mohirță, Ionel

Dincolo de percepția obișnuită : scoaterea din ascundere a realității /

Ionel Mohirță. - București : Herald, 2019

Conține bibliografie

ISBN 978-973-111-766-9

159.9

IONEL MOHÎRȚĂ

DINCOLO DE PERCEPȚIA OBIȘNUITĂ

SCOATEREA DIN ASCUNDERE A REALITĂȚII

Ionel Mohirță este psihosociolog român, fondatorul Psihologiei Sonoluminice și Terapieii Sonoluminice. A făcut studii de psihologie la București, este Doctor în psihologie, Conferențiar universitar la Universitatea Danubius din Galați, Vicepreședinte al Asociației Europene de Psihologie Transpersonală, Președinte al Asociației Române de Psihologie Transpersonală și Redactor al Jurnalului de psihologie transpersonală. Este psihoterapeut transpersonal specialist și psiholog clinician. Specialist în tehnici de regresie, în resuscitare cardiorespiratorie, Procesul memoriei adânci, Alchimie internă Taoistă, în analiza și sinteza informației, în gândire critică și respirație Pneuma, este interesat de psihotanatologie și, concomitent, de cercetarea experimentală și teoretică. După studiile psihotanatologice publicate în *Vibrația eternă a sufletului* (Editura Enciclopedică, 2003) și *Calea Sufletului. O incursiune în realitatea profundă* (Editura Psyche, 2005), a realizat cercetări privind influența sunetului și a luminii asupra personalității umane. Ultima carte scrisă este *Introducere în Psihotanatologie. Călătoria conștiinței prin moarte* (Editura Herald, 2018).

EDITURA HERALD

București

CUPRINS

Introducere	9
I. Dimensiunile informaționale și energetice umane	22
I.1. Către un numitor comun al caracterelor viului	22
I.2. Dimensiunea informațională	23
I.3. Dimensiunea energetică	25
I.4. Memoria senzorială și procesele semantice inconștiente	28
I.5. Metoda electronografiei	33
II. Biocomunicare și biosistem	36
II.1. Psihotronica – Defnire, domenii principale	36
II.2. Comunicarea mută (telepatia)	43
II.3. Explorarea la distanță (telepercepția)	52
III. Organizarea structural-dinamică a psihicului	56
III.1. Niveluri structural-funcționale și relațiile dintre ele	56
III.2. Procese defensive ale Eului	68
III.2.1 Falsificarea protectoare	68
III.2.2. Evitarea situațiilor conflictuale	73
III.2.3. Descărcarea psihică în condiții de suprasolicitare	75
III.2.4. Compensarea realităților indezirabile	79
III.3. Sistemul de credințe	84

IV. O scurtă privire asupra percepției subliminale	98
IV.1. Introducere în percepția subliminală	100
IV.2. Înregistrarea percepției subliminale	104
IV.3. Terapia Subliminală.	110
IV.3.1. Tratarea dependențelor prin Terapia Subliminală	121
IV.3.2. Tratarea depresiei prin Terapia Subliminală	124
IV.3.3. Tratatamentul durerii cronice prin Terapia Subliminală	128
IV.4. Alte tipuri de percepție	139
V. Metode transpersonale de dezvoltare a percepției	152
V.1. Metode ale vederii la distanță	158
V.2. Realitatea cuantică	175
V.3. Conștiința biofizică	178
V.4. Activarea vederii la distanță	181
VI. Hărțile conștiinței	184
VI.1. Conștiință versus conștiință	186
VI.2. Conștiința la Ken Wilber	197
VI.3. Niveluri de conștiință la David R. Hawkins	212
VI.4. Conștiința ca Lumină coerentă	217
VI.5. Stările de conștiință amplificată	223
VI.6. Percepția psihotanatologică și ochiul minții	233
Concluzii	245
Bibliografie	261

INTRODUCERE

Oamenii au obiceiul să declare asta este sau asta nu este, dar pentru cel care percepe conform adevărului și înțelepciunii cum se produc lucrurile în această lume nu există asta nu este. Iar pentru cel care percepe într-un adevăr și înțelepciune cum pier lucrurile în această lume, pentru acela nu există asta nu este.

Buddha – Samyutta Nikaya

De multă vreme îmi venise ideea să scriu această carte. Mă frământau unele întrebări cum ar fi: Cât de departe putem percepe realitatea? Ce este realitatea? Ce este conștiința? Ce este adevărul? Ce este observatorul lăuntric? Așa că m-am pus pe treabă, ca să deslușesc sensul ascuns al acestor întrebări, întrucât cercetarea este calea care duce la cunoaștere.

În această carte vom înțelege ce putem face noi, oamenii, în privința scoaterii din ascundere a realității, așa cum arăta Heidegger în definiția adevărului. În opinia lui Heidegger (Heidegger, 2002), *aletheia* este adevărul și chiar mai mult decât atât (mai mult decât ce se înțelege în sens modern prin adevăr). La greci, ne spune Heidegger, opusul lui *a-letheia* (starea de neascundere) nu este *lethe* (ascunderea) așa cum ar părea normal, ci *pseudos* (falsul).

Aletheia, ca adevăr, la fel ca alte concepte esențiale ale filosofiei, se pretează la o multitudine de interpretări: *aletheia*

DIMENSIUNILE INFORMAȚIONALE ȘI ENERGETICE UMANE

Știința este generată și dedicată cercetării libere: ideea că orice ipoteză, oricât de ciudată, merită să fie luată în considerare. Suprimarea ideilor incomode este comună în religie și politică, nu în calea spre cunoaștere, nu în știință.

Carl Sagan (1985, p. 74)

I.1. CĂTRE UN NUMITOR COMUN AL CARACTERELOR VIULUI

„Știința este nu doar compatibilă cu spiritualitatea; ea este o sursă profundă a spiritualității”, ne spunea Carl Sagan. Simpla dorință de a gândi un obiect sau fenomen, de a-i înțelege originea, proprietățile, rostul, începe să aibă o șansă odată cu observarea lui sistematică.

După Wittenberger (Wittenberger, 1981) specificul sistemelor vii ar consta în două trăsături specifice:

- 1) sunt sisteme antientropice, reglate homeostatic și metastabil;
- 2) sunt înzestrate cu capacități de activitate, spontaneitate și anticipație.

Același autor propune următoarea definiție a vieții, după un proces de reducere a unor caractere la cele mai generale și esențiale posibile, astfel: „acea formă de mișcare a materiei care

se desfășoară în sisteme deschise și autoreglate” sau „în sisteme cu schimb de substanță, de energie și de informație”.

După V. Săhleanu (Săhleanu, 1964), specificul sistemelor vii constă în „caracterul lor stohastic, oscilator, neliniar, deschis, antientropic și informațional”.

Alții văd specificul viului „în stabilitate, optimalitate și o anumită maleabilitate” (Pfeifer, 1966), faptul că organismele vii sunt evolutive și se dezvoltă (Lothar, 1965), că au „un caracter finalizat și capacitate de reducere (vezi limita Hayflick), în sens de reduplicare, nu de regenerare” (Pantin, 1972), că au capacitate de autoconservare (ontogenetică, filogenetică și evolutivă), înțeleasă și ca autoreparare, capacitate ce-i conferă sistemului viu un anumit grad de autonomie (Drăghici, 1972), că sunt sisteme cibernetice cu reglare automată a organizării sau că se disting prin proprietatea de duplicare identică autonomă (Korner, 1974).

I.2. DIMENSIUNEA INFORMAȚIONALĂ

Analizând importanța schimburilor informaționale în lumea vie, D.C. Dulcan (Dulcan, 1990), afirma: „Nu putem concepe viața ca fiind posibilă la orice nivel de organizare, inclusiv monocelular, fără ca biosistemul să dispună de capacitatea de a sesiza mediul, adică de a emite, a primi și de a prelucra informație”.

Astfel informația este privită ca o succesiune discretă sau continuă de evenimente măsurabile, repartizate în timp sau ca o suită de mesaje despre variațiile mediului intern sau extern.

Vastitatea universului nu compensează minusculul lumii unui organism viu. De ce? Pentru că trecând de la neviu la viu se produce o deplasare a accentului calitativ. Cum se face că dimensiunile cosmice nu oferă, la enorma cantitate de materie ce o contribuie, ceea ce oferă o simplă celulă, acea infimă „gră-măjoară de materie pe care viața vine s-o mângâie o clipă”.

La cel mai simplu organism viu „indicele de structurare”, rezultat al relației dintre „gradul de organizare” și „complexitatea sistemului” (Wittenberger, 1980) este mult superior oricărui alt sistem neviu. Aceasta determină un conținut informațional corespunzător mai bogat.

Importantă este înțelegerea faptului că deplasarea accentului pe „orizontul informației” (Săhleanu, 1973) a dus la o modificare evolutiv neliniară a semnificațiilor generate corespunzător.

După ce cibernetica a făcut primul pas important în abordarea realității prin prisma informației, fizica modernă pare a fi pe cale de a-l face pe al doilea, întrezărindu-se perspectiva unei noi paradigme în cunoaștere. Și asta tocmai pentru că înțelegerea prin fizică a realității se lovește de paradoxuri, se poate spune - foarte grave, acestea fiind „puse cu măiestrie în evidență de John Archibald Wheeler care spera într-o fizică bazată pe informație” (Drăgănescu, 1993).

„S-ar putea deci ca unitatea forțelor fizice din univers să aibă o origine informațională, fără a reduce forțele la informație, dar fiind determinate de informația profundă”, conchide V. Săhleanu (Săhleanu, 1973) ca răspuns la întrebarea „Mai putem privi lumea numai prin fizică?”

Tom Stonier (1990) – spune M. Drăgănescu –, făcând afirmația „informația este proprietatea de bază a universului”, cere o reinterpretare a fenomenelor fizice în lumea conceptului de informație. El propune, de asemenea, o deosebire între informația fizică și informația mentală și se întreabă dacă există particule elementare de informație pe care le numește „infons” (infoni = particule fără masă și energie).

M. Drăgănescu susține „înțelesul ortofizic al informației care oferă posibilitatea unor puncte noi de vedere, pe care le caută și lumea anglo-saxonă, și lumea chineză”.

Dialectica relațiilor cantitate-calitate ne ajută să înțelegem că amplificarea cantității a fost, în cazul viului, convertită într-o amplificare a gradului de organizare și de complexitate, adică în noi calități specifice. Aceasta duce la o mărire a vitezei evoluției (un bun exemplu este perfecționarea capacității de reglare homeostatică bazată, în bună măsură, pe perfecționarea mecanismelor de prelucrare a informației cantitativ și calitativ), văzute „ca o progresivă exprimare de esențe, ca o creștere a penetranței acestora și nu ca o complexificare prin diferențiere, integrare și achiziție de nou” (Săhleanu, 1973).

Fiecare nou grad de creștere a indicelui de structurare duce la noi proprietăți, noi posibilități făcând ca *rampa* de lansare către noi cuceriri de semnificație să fie perfecționată. Dezvoltarea posibilităților, performanțelor creierului nu s-a făcut printr-o continuă dezvoltare a masei sale (masa unui creier actual este mai mică decât cea a omului din Neanderthal!), ci a creșterii complexității interconexiunilor nervoase.

Ceea ce noi numim astăzi „câmp informațional universal”, care concentrează „modelele informaționale morfogenetice ale lumii obiective” (Dulcan, 1990), nu reprezintă o idee nouă sau un concept de ultimă oră. Începând cu filosofile orientale și cu „lumea ideilor” a lui Platon, diverși autori și diverse științe au cochetat, într-un mod mai mult sau mai puțin explicit cu această idee, în demersul lor de a surprinde realitatea în esența sa.

1.3. DIMENSIUNEA ENERGETICĂ

Este lesne de înțeles că în caracterizarea viului trebuie să figureze și aspectele energetice, căci, ca orice mașină, sistemul viu funcționează pe baze energetice, principala sa sursă de energie fiind soarele.

Dacă în privința faptului că aceste sisteme funcționează numai când sunt traversate de un flux energetic, viul nu diferă de neviu, deosebirea apar la nivelul performanțelor convertirii unor forme de energie în altele și a randamentelor obținute în folosirea energiei în diverse compartimente. Este știut că eforturile bioginerilor și biotehnologiilor de a „copia brevete” ale naturii s-au soldat cu multe succese, dar niciodată aparatele rezultate nu au putut egala organismele vii în ce privește randamentele obținute. Se pare că superioritatea în exploatarea energiei, la organismele vii, rezultă din faptul că toate fazele acestei exploatare – captare, stocare, convertire, eliberare, folosire – sunt realizate de dispozitive moleculare al căror randament este mai ridicat decât orice dispozitiv, obiect miniaturizat, realizat de biotehnologie.

Dar superioritatea „mașinilor vii” mai are și un alt izvor, și anume mecanismele moleculare prin care se realizează metabolismul și care constituie un model de economisire de energie, neegalat într-un sistem neviu.

Progresul evolutiv are și un criteriu energetic: accentuarea evolutivă a capacității relative de producție energetică (raportul dintre lucrul realizat și produsul dintre timp și masă) (Wittenberger, 1961). Creșterea valorii acestui raport conferă o disponibilitate energetică superioară și o „manipulare mai rapidă a energiei”, ceea ce se traduce, în primul caz, prin posibilități superioare și diversificate, chiar dacă acestea trebuie plătite cu o scădere a randamentelor și, în al doilea caz, prin posibilități reactive superioare. Dintre programele achiziționate, în care intervin elemente cu coloratură „rațională”, și cele transmise ereditar, cu caracter instinctiv, ultimele îndeplinesc cele mai bine scopurile speciei, și mai puțin pe cele ale individului.

Biologia modernă este „forțată” în prezent să admită existența la nivelul tuturor celulelor vii a unei structuri care supli-

nește funcția sistemului nervos, obținând astfel un alt orizont în interpretarea lumii vii cu consecințe pe multiple planuri (Wittenberger, 1961). Toate sistemele vii, indiferent de nivelul lor de organizare, ne apar, în această viziune, capabile să recepțieze, să prelucreze și să emită informații.

Harold Burr (1935), de la Universitatea Yale, a măsurat câmpul electric al unui ou de broască înainte de începerea procesului de diferențiere embrionară și a găsit că la nivelul zonei din care se va dezvolta ulterior sistemul nervos, valoarea sa era semnificativ mai ridicată. Măsurători de acest gen efectuate pe ouă de pasăre aflate în prima zi de incubație, fără să li se spargă coaja, i-au permis să indice cu precizie zona unde se va dezvolta extremitatea cefalică a viitorilor pui, experiență care a reușit și cu ouă nefecundate.

Plecând de aici, Burr emite ideea de matrice de schemă energetică după care s-ar organiza structurile vii – idee care este sugerată și de lucrările altor cercetători (Dulcan, 1990).

„Informația este în esență structură”, subliniază M. Drăgănescu (1990) și citează printre altele, ca structuri informaționale, programele și legile naturii, modelele interne ale omului și ale celorlalte viețuitoare.

Dar informația, în ultimă instanță, este redusă la perceperea unui câmp energetic modulat în unde cu anumiți parametri. Schimbul de informații poate fi înțeles în acest mod ca o interferență de vibrații, de unde sau de câmpuri energetice variabile. Existența unor astfel de câmpuri a fost dovedită de către soții Kirlian, prin realizarea așa numitelor „fotografii Kirlian”, iar electronografia modernă aduce în continuare noi argumente:

Cum Burr a dovedit că organismele vii posedă un câmp electric și cum știm că acesta variază atât sub influența

factorilor interni, cât și a celor externi, avem toate motivele să presupunem că putem produce noi înșine efecte de câmp la distanță.

La Universitatea din Saskatchewan s-a elaborat un dispozitiv suficient de sensibil ca să măsoare, la o distanță de douăzeci de picioare, variațiile de câmp care însoțesc salturile afective ale celui care produce acel câmp (Thompson, 1968). Nu tot ceea ce emană dintr-un organism viu este neapărat de natură electromagnetică, dar pare să se supună aceluiași legi, în cadrul cărora nimic nu interzice separarea în spații a unui corp de câmpul său. (Watson, 1994)

Realitatea biocomunicației la nivelul biosferei este confirmată de tot mai multe experimente științifice, iar participarea omului la acest mod de comunicare este dovedită experimental (vezi comunicarea afectivă om-plantă), deși omul modern este tot mai puțin apt sau dispus să conștientizeze și să dea atenția cuvenită unei astfel de realități.

1.4. MEMORIA SENZORIALĂ ȘI PROCESELE

SEMANTICE INCONȘTIENTE

Memoria, ca proces psihic complex, reprezintă capacitatea omului de a reține, conserva și reutiliza propria experiență sau, altfel spus, de întipărire, stocare, depozitare și reactualizare selectivă a informațiilor. Memoria este o capacitate psihică absolut necesară fără de care viața ar fi practic imposibilă, ea reprezentând una dintre caracteristicile generale ale materiei, fie ea vie sau nevie (organică sau anorganică).

După M. Miclea: „Noțiunea de memorie senzorială denotă persistența reprezentării senzoriale a stimulului timp de câteva

sutimi de secundă, după ce acesta a încetat să acționeze asupra receptorilor. De pildă, o senzație vizuală sau auditivă persistă în memoria noastră câteva sutimi de secundă, chiar și după încetarea stimulului corespunzător. Acest tip de memorie este specific fiecărei modalități senzoriale. Avem așadar, o memorie vizuală sau iconică, o memorie auditivă sau ecoică, o memorie tactilă etc.”

„Fenomenul de urmă de memorie (acceptând cel mai larg înțeles pentru acest termen) există și la nivelul neuronului din măduva spinării. O stimulare subliminală a unui motoneuron nu dă nicio descărcare, dar dacă acestei prime stimulări îi urmează după un scurt timp o a doua stimulare subliminală descărcarea se produce. Celula nervoasă a fost deci capabilă de a «memora», dacă am traduce în limbaj psihologic primul stimul subliminal. În neurofiziologie acest fenomen poartă numele de *sumație temporală*. Aici este vorba de o «memorie» de foarte scurtă durată” (Keindler, Apostol, 1976).

„Procesarea inconștientă a caracteristicilor fizice ale stimulului, efectuate de nodulii cognitivi implicați în procesarea primară și secundară a stimulilor, este un fapt ce nu poate fi pus la îndoială” (Miclea, 1994).

Există două mari chestiuni controversate în abordarea inconștientului cognitiv:

- dacă există o prelucrare semantică subconștientă sau inconștientă a stimulilor subliminali;
- dacă procesele subconștiente au consecințe comportamentale vizibile.

Înainte de a prezenta situația stimulilor subliminali trebuie făcută distincția între pragul senzorial obiectiv și pragul senzorial subiectiv.

Pragul senzorial obiectiv este valoarea minimă pe care trebuie să o aibă un stimul pentru a putea fi recepționat de organism.

Subiectul nu este însă conștient de prezența lui, nu poate să spună dacă stimulul a fost sau nu prezent, deși el induce modificări de natură bioelectrică.

Pragul senzorial subiectiv este limita la care subiectul poate conștientiza prezența stimulului, deși nu poate oferi verbal nicio altă informație despre natura sau semnificația acestuia. Dacă echivalăm conștientia cu capacitatea de a discrimina între două stări alternative ale stimulului, prezență versus absență, atunci studiile de până acum care au recurs la pragul obiectiv nu oferă dovezi nici pro nici contra existenței unei percepții inconștiente. Dacă însă utilizăm pragul subiectiv, atunci există date experimentale concludente care probează existența percepțiilor inconștiente.

Selecția stimulilor ce urmează a fi procesați și caracterul selectiv, diferențiat al prelucrărilor la care sunt supuși rezidă din volumul limitat al resurselor de calcul de care dispune sistemul cognitiv să se adapteze unui mediu hipercomplex.

I. Ciofu (Ciofu, 1994) folosește noțiunile de prag perceptiv (intensitatea stimulului ce este percepută conștient) și prag fiziologic (caracterizat prin acea intensitate a stimulului capabilă de a excita receptorii și de a se transmite la creier, fără a se integra conștient) în explicarea percepției subliminale. Astfel,

pentru a trece pragul fiziologic, stimulul are nevoie de mai puțină energie. Între pragul fiziologic și cel perceptiv există deci o zonă de recepție activă care furnizează creierului mai multe informații decât suntem noi conștienți. Un mare număr de procesări au loc în această zonă a subconștientului. Mai mult, acestea conduc la tot felul de relaționări «subterane», la facilitări, inițieri de modele fiziologice cu o

densitate orientată, vizibile uneori în terminalul comportamentului aparent.

Experimentele arată că un șoc electric moderat este perceput ca fiind mai sever dacă acel șoc este anticipat de un șoc de aceeași natură, dar prezentat la un nivel subliminal.

S-a constatat că anumite cuvinte emoționante prezentate auditiv, subliminal, pot determina în unele cazuri această activare subliminală psihodinamică suficient de intensă pentru a produce modificări vegetative, cum ar fi reacția cutano-galvanică. Numere prezentate auditiv subliminal (cu 25 dB), mascate însă de un zgomot de 40 dB, au putut fi totuși procesate cu semnificația lor, având ca eficiență acțiunea sugestivă de creștere a ritmului cardiac.

De asemenea, s-a dovedit că subiecții care sunt convinși că o bandă magnetică conține mesaje subliminale le detectează mai rapid decât cei care nu au această convingere.

În acest sens, Ciofu precizează:

Părerea noastră în percepție poate fi separată și evidențiată întotdeauna. Rezultatele contradictorii ar putea fi cauzate de o inconsistentă elaborare a modelului experimental. Eficiența subliminală ar putea să nu apară întotdeauna datorită nedeterminării, cu precizie, a alegerii acelei zone de viabilitate a informației fiziologice subliminale. Cu alte cuvinte, este necesară fixarea unuia dintre nivelurile de intensitate cu care se experimentează, aflat între pragul fiziologic și al percepției. Metodologia experimentală ar trebui să mai țină seama și de factori ce depind de starea subiectului de experimentare (cum ar fi oboseala), de prezența sau lipsa interesului, a motivației, a anxietății etc.